

Sygn. akt VIII Pz 63/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grzegorz Tyrka

SSR del. Magdalena Kimel

po rozpoznaniu sprawy w dniu 5 października 2016 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa K. L.

przeciwko pozwanemu Zespołowi Szkół (...) w Z.

o ustalenie istnienia stosunku pracy i dopuszczenie do pracy

na skutek zażalenia pozwanego

od postanowienia Sądu Rejonowego w Z. zawartego w pkt 2 wyroku

z dnia 6 czerwca 2016 *sygn. akt* IV P 521/14

p o s t a n a w i a:

1. zmienić pkt 2 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;
2. w pozostałej części zażalenie oddalić.

(-) SSR del. Magdalena Kimel (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt: VIII Pz 63/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2016r., sygn. akt: IV P 521/14 Sąd Rejonowy w Z. oddalił powództwo K. L. przeciwko Zespołowi Szkół (...) w Z. o ustalenie istnienia stosunku pracy i dopuszczenie do pracy (punkt 1 wyroku). W punkcie 2 wyroku Sąd odstąpił od obciążania powoda kosztami postępowania.

W pisemnych motywach wyroku Sąd I instancji podał, że orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. w związku z art. 97 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sąd uzasadnił swoje rozstrzygnięcie charakterem roszczenia, z którym występował powód oraz uznał, że nie zachodzi w sprawie szczególnie uzasadniony wypadek umożliwiający obciążenie powoda wydatkami i kosztami procesu. W ocenie Sądu I instancji zarówno charakter roszczenia, z jakim wystąpił powód, jak i jego częściowa zasadność, pozwalały zastosować w rozpoznawanej

sprawie powołany przepis art. 102 k.p.c. Sąd Rejonowy argumentował, że poddanie pod osąd zgłoszonego roszczenia w skomplikowanym układzie zajęć szkolnych u strony pozwanej implikowało zwolnienie powoda od obowiązku zwolnienia od kosztów.

Pozwana wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Z. zawarte w punkcie 2 wyroku z dnia 6 czerwca 2016r., sygn. akt: IV P 521/14 w przedmiocie zasądzenia kosztów postępowania w zakresie, w jakim Sąd odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania. Pozwana zarzuciła orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a to poprzez uznanie, że wystąpiły szczególnie uzasadnione wypadki po stronie powodowej wskazujące na odstąpienie od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego, a tj. charakter roszczenia, z którym powód wystąpił oraz brak szczególnie uzasadnionego wypadku w sprawie umożliwiającego obciążenie powoda wydatkami i kosztami procesu.

Pozwana argumentowała swoje stanowisko tym, iż powód będący nauczycielem z wieloletnim stażem i doświadczeniem, posiada wiedzę w zakresie praw i obowiązków wskazanych w Karcie Nauczyciela. Powód był wielokrotnie informowany przez pozwanego o braku obiektywnych możliwości zatrudnienia go w placówce pozwanego w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony zarówno w roku szkolnym 2012/2013 jak i w 2013/2014. Pozwana wskazała również, że Dyrektor szkoły związany był wytycznymi z Kuratorium (...) oraz komunikatem, o treści których powód również był poinformowany. Nadto podała, że powód doskonale zdawał sobie sprawę, że w łączącej go umowie z pozwanym wpisano błędną datę jej zawarcia, o czym sam wskazał w pozwie. Pozwana argumentowała, że nie dała podstaw powodowi do wytoczenia powództwa, a nadto korzystał z profesjonalnego pełnomocnika wybranego z wyboru, co daje do zrozumienia, iż nie istniała po jego stronie trudna sytuacja życiowa i ekonomiczna.

Biorąc pod uwagę powyższe pozwana wniosła o orzeczenie co do istoty sprawy i zmianę zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że Sąd zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.417 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nadto domagała się zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu II instancji zażalenie pozwanej zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 102 § 1 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. (Tak: T. Demendecki, Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, Lex 2016r.).

Argumenty przedstawione przez Sąd I instancji, które miały wskazywać na szczególnie uzasadnione wypadki po stronie powoda uzasadniające zastosowanie art. 102 § 1 k.p.c. są nieprzekonywujące. W ocenie Sądu I instancji miał za tym przemawiać charakter roszczenia z jakim wystąpił powód, jego częściowa zasadność oraz skomplikowany układ zajęć szkolnych u strony pozwanej. Zdaniem Sądu Okręgowego tego rodzaju ogólne stwierdzenia nie mogą uzasadniać odstąpienia od stosowania określonej w art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Strona pozwana wykazała, że powód miał świadomość w jakiej sytuacji kadrowej znajduje się placówka szkolna, a także o braku obiektywnych możliwości zatrudnienia go w pozwanej w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony zarówno w roku szkolnym 2012/2013 jak i w 2013/2014. Nie zasługuje zatem na uwzględnienie twierdzenie Sądu Rejonowego o szczególnym charakterze roszczenia czy skomplikowanym układzie zajęć szkolnych, gdyż powód będący nauczycielem z wieloletnim stażem był zapoznany z warunkami panującymi w szkole i był o nich informowany. Również nie jest do zaaprobowania argument Sądu I instancji o częściowej zasadności powództwa, skoro oddalono powództwo w punkcie 1 wyroku. Sąd orzekający nie przedstawił konkretnych przyczyn zastosowania instytucji przepisu art. 102 k.p.c. Przepis art. 102 k.p.c., stanowiący wyjątek od wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. zasady odpowiedzialności za

wynik procesu i nie podlega wykładni rozszerzającej. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 stycznia 2012 r., sygn. akt: IV CZ 117/11 „Podstawę do zastosowania art. 102 k.p.c. stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Stanowią je zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Zatem przepis art. 102 k.p.c. powinien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami słuszności.” (Lex nr 1119555). W podobnym duchu wypowiedział się Sąd Apelacyjny w S. w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 września 2015r., sygn. akt: (...), Lex nr 1857204. Reasumując argumenty Sądu I instancji stanowiące podstawę zastosowania art. 102 k.p.c. nie były przekonywujące i zostały skutecznie podważone przez skarżącą. Dlatego też Sąd Okręgowy na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. zmienił punkt 2 wyroku w ten sposób, że zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, stosując wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie § 12 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013r., poz.461 j.t.), jako że powód domagał się ustalenia stosunku pracy i dopuszczenia do pracy. W pozostałym zakresie Sąd II instancji oddalił zażalenie na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c., z tego powodu że w przedmiotowej sprawie pozew został wniesiony dnia 9 września 2014r., natomiast zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz. 1800) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Zarazem w myśl art. 2 ust. 1 pkt. 1 lit. f) ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2015r., poz. 783 j.t.) nie podlega opłacie skarbowej dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia i zezwolenia (pozwolenia, koncesji) albo złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawach m.in. zatrudnienia. Dlatego też zasądzenie kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł było nieuzasadnione, obowiązek jej wniesienia nigdy nie istniał.

Sąd II instancji na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oddalił wniosek pozwanej o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, jako że powód wygrał postępowanie w przeważającej części (pозwana domagała się zasądzenia sumy 2.417 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, z czego zasądzono 120 zł).

(-) SSR del. Magdalena Kimel (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka

Sędzia Przewodniczący Sędzia